

Začelo se je v šoli in nadaljevalo doma pravo kosanje, kdo boljše in lepše napiše prvo domačo nalogo. Vaščanom je bilo to všeč. Začeli so se zanimati za šolo in zlasti za to, kaj se tam uče njih otroci. Izginil je ves strah, ki se je bil popolnoma neopravičeno ugnezdil v vas pred prihodom učitelja Breznika.

„Tako, tako bo,“ so zdaj ponavljali sosedje, „učitelj Breznik ni tako hud, ni tako osoren kakor oni, ki so se ga bali na Poljanah. Kaj pa, če je namesto Poljancev mislil nas in namesto poljanskega učitelja sebe? E, se poznamo. Ako so znali Poljančani biti mož-beseda, znamo tudi mi.“ Ženske so pa dostavljale: „Kar vidno napredujejo naši malčki.“

Veselo potovanje.

Gre po poti Milček mali,	Ko dovolj bo potovanja,
gre in se na smeh drži	v dom se vrne ves vesel —
in zavriška in zapoje —	tam najé se in naspančka,
svet je lep, nič ni skrbi.	jutri znova bo začel!

E. Gangl.

IV. A.:

Moji zajčki.

Iz prvošolčevega dnevnika.

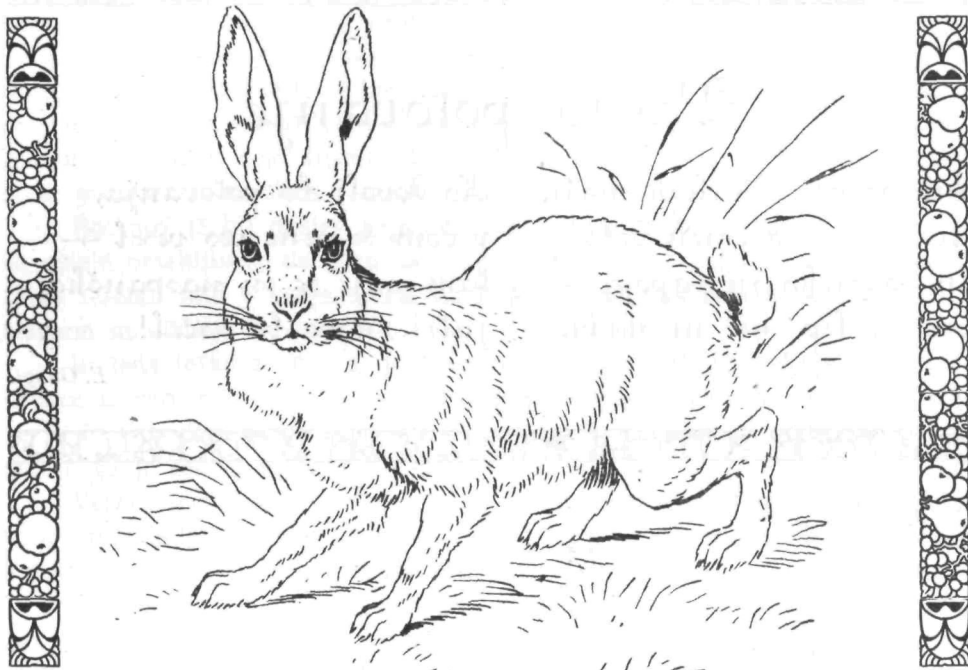

esto se spominjam onih zlatih dni, ko sem bil še doma v rodni hiši pri svojih ljubih starših. Zlasti mi pa hodijo na misel one ure, ki sem jih presedel na vrtu pri rožah in v hlevu pri svojih ljubih zajčkih. Ej, to so bile urice, ki si o njih želim, da se povrnejo. Zlasti pa sem ljubil zajčke. Za vsakega sem vedel, kje je kupljen, kje je zagledal luč sveta, ali je krotak, da se upa celo name iti, ali pride do mene, me samo povoha, nato pa zopet odskaklja, ali pa je celo tako boječ, da se me že oddaleč boji. No, zadnje vrste dolgouhljatih junakov je po navadi le bolj malo; a na moje veselje jih je prve vrste največ.

Kadar sem le utegnil, sem smuknil v hlev, vzel stolček, ga postavil na sredo hleva in sedel nanj. Kmalu je bila vsakovrstna družba zbrana

okrog mene, zakaj dobro so vedeli, da nisem prazen. Po navadi se tudi niso motili, zakaj prinesel sem jim vedno kaj, n. pr. trave, repe, korenja, ali sem pa napel plevela in ga jim prinesel. Tudi kruha sem jim časih prinesel; sploh sem jim dal, kar sem imel. Zajčki so mi pa vračali mojo ljubezen s tem, da so me radi imeli, se mi dali pestovati, sploh se me niso kar nič bali. V takih urah je čas jako hitro potekal, in često zamaknjenega v to mojo družinico me je prišla mama pojat od zajcev, rekoč: „Pojdi no enkrat od tistih svojih zajcev! Če boš vedno pri njih, ti vse prodam.“

To je navadno pomagalo, ker hitro sem vstal, dal stolček na navadno mesto in se naglo lotil dela, da bi ustregel mami in bi mi ne prodala lepih zajčkov. Potem sem pa šel k nji in ji rekel: „Mama, sem že gotov; ali mi

boste sedaj tudi zajčke prodali?“ V takem slučaju je pa mama dobrovoljno odgovorila: „Sedaj, ko si bil priden, ti jih pa ne bom“. Nato mi je pa odrezala velik kos kruha. In jaz? — Kaj sem hotel — zopet v hlev k svojim zajčkom in zopet smo si delili kruh po prijateljsko. Toliko mislim, bo dovolj, v kakem razmerju sem bil jaz in pa zajci. Torej naj preidem do opisa!

Z besedo „zajec“ ne zaznamujemo bogsigavedi kake zveri. Vsak otrok vé, da je to junak, ki ima dolga ušesa in da ne stori nikomur nič kaj posebno žalega, le časih malo oprasne, no, pa to nič ne de. Divji zajec, bližnji sorodnik domačemu zajcu, živi po polju, kjer ga varuje njegova prstenorjava varovalna barva. Podnevi leži v razoru in spi, ponoči se pa loti zelja, a s tem dela veliko škodo. Po gozdovih se v poletnem času že še prehrani, a ko nastopi zima, dolga zima z debelim snegom, takrat pa

nastopijo za zajca slabi časi in takrat se često lačen preteza pod 'kakim grmom. Tedaj ga tudi prisili lakota, da gre obirat mlado drevje, a s tem dela veliko škodo. V tem času mu nič ne pomaga njegova varovalna barva, ker je vsa priroda odeta z debelim snegom.

A sedaj naj se vrnem k domačemu zajcu, ki sem ga za nekaj časa zapustil!

Domači zajec nima tako dobro razvitih čutov kakor divji, pa tudi ne tako hitrih nog, zakaj njemu se ni treba tako boriti za obstanek, ker ga varuje človek. Zadnje noge ima daljše, močnejše in krepkejše kakor sprednje. Na nogah ima močne ostre kremplje, posebno na zadnjih, da se pri teku bolje odbija od tal. Rep — oziroma repek — je kratek. Vrat veže podolgasto glavo s trupom. Na glavi ima zajec najvažnejša čutila. Ta siromak, koliko je že pretrpel zavorlo dolgih ušes. Nagajajo mu, ga vlečejo zanje, a on mora pa to vse mirno trpeti. A za odškodnino ima to, da sliši tako dobro kakor malokatera žival. Oči ima velike in celo ponoči dobro vidi. Ni pa res, da ne more zamižati, ker nima obrvi in mora zato z odprtimi očmi spat. Na vsaki strani gobčka ima dolge brke, ki z njimi izvrstno tiplje. Brez njih bi ponoči marsikaterikrat poizkušal na raznih predmetih svojo glavo, ali je kaj trda. Tako pa je te pokore rešen. Hrani se z raznovrstno hrano; n. pr. z repo, korenjem, peso, plevelom in z različnimi ostanki, varovalne barve nima, ker ga varuje človek. Najnavadnejše barve so pa: beli, ki jih je največ, črni, sivi, rumeni, pisani i. t. d. V sužnosti se ne plodijo tako mnogoštevilno kakor v svobodi. Dobra zajkla vrže na leto po 7 ali 8krat po kakih 5—12 zajčkov. Divji mladi zajec se sicer udomači za nekaj časa, a ko odraste, vedno išče prilike, kako bi pobegnul in prejalislej tudi uide. Domači zajci so jako krotki, če jih ne pojamo semintja. Pri nas jih je nekaj, ki se prav nobenega ne boje. Domači zajec tudi podivja, ako ga puste dolgo časa odzunaj.

S tem sem opisal življenje svojih zajčkov. Povedal sem, kar sem sam videl in opazil na njih. Torej pustil bom sedaj svoje zajčke v miru ter se povrnil v Ljubljano.

Vi, dragi zajčki, pa ostanite tudi še znanprej moji dobri prijateljski. Potrpajte, da pridem zopet domov na velike počitnice in takrat bomo zopet skupaj preživeli nekoliko veselih uric!

